SASKAŅOTS
Profesionālās izglītības un nodarbinātības
trīspusējas sadarbības apakšpadomes
20.01.2026 sēdē, PINTSA protokols Nr.6 2025.gada
9.oktobrī.pdf

PROFESIJAS STANDARTS
"Mežsaimniecība"

PROFESIONĀLĀS KVALIFIKĀCIJAS PRASĪBAS
"Meža mašīnu operators"

1. Profesionālās kvalifikācijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis, prasības izglītībai	
"Meža mašīnu operators"	**Kvalifikācijas līmenis:** Ceturtais profesionālās kvalifikācijas līmenis (4. PKL)
	Prasības attiecībā uz iepriekš iegūto izglītību: Specifisku prasību nav.

2. Profesionālās kvalifikācijas daļas un profesionālās kvalifikācijas prasības attiecībā uz specializāciju un saistītu profesionālo kvalifikāciju

Prasības attiecībā uz darba tirgū atpazīstamu kvalifikācijas daļu:

Nav datu

Profesionālās kvalifikācijas specializācijas:

Nav datu

Saistītās profesionālās kvalifikācijas, kvalifikācijas līmenis:

Nav datu

3. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu kopsavilkums

Meža mašīnu operators, atbilstoši norādījumiem tehnoloģiskajā kartē veic jaunaudžu kopšanu, gāž kokus, gatavo un krautuvē pieved koksnes produktus ar meža mašīnām – harvesteru un forvarderu, veic meža mašīnu regulēšanu, tehniskās apkopes un vienkāršus remontus.

Kvalifikācijas “Meža mašīnu operators” pienākumi un uzdevumi:

3.1 Mašinizētas cirsmas izstrādes darba plānošana.

3.1.1 Saglabāt cirsmu izstrādē dabas un sabiedrībai nozīmīgās vērtības.

3.1.2 Sagatavot cirsmas izstrādes tehnoloģisko karti.

3.1.3 Noteikt koksnes produktu krautuvei piemērotāko vietu.

3.1.4 Izvērtēt meža mašīnu pārvietošanās iespējas dažādā apvidū.

3.1.5 Plānot koksnes produktu pievešanas ceļu izvietojumu cirsmā.

3.1.6 Sagatavot cirsmas izstrādes darbavietu atbilstoši darba drošības prasībām.

3.2 Koksnes produktu ražošana ar harvesteru.

3.2.1 Noregulēt harvestera manipulatoru atbilstoši operatora individuālajām prasmēm.

3.2.2 Sagatavot koka stumbra sagarumošanas datni.

3.2.3 Kalibrēt harvestera mērīšanas sistēmas precizitāti.

3.2.4 Sagatavot koksnes produktus ar harvesteru visos ciršu veidos mežā.

3.2.5 Nomērīt mežaudzes rādītājus cirsmas izstrādes procesā un pēc tā (meža mašīnu operators).

3.2.6 Izvērtēt sava darba rādītājus prasmju pilnveidei.

3.3 Koksnes produktu pievešana ar forvarderu.

3.3.1 Noteikt koksnes produktu izvietojumu krautuvē.

3.3.2 Noregulēt forvardera manipulatoru atbilstoši operatora individuālajām prasmēm.

3.3.3 Komplektēt forvardera kravas ar dažāda veida koksnes produktiem.

3.3.4 Vadīt forvarderu dažādā apvidū un pievešanas apstākļos.

3.3.5 Veikt pievešanas ceļu uzturēšanas pasākumus.

3. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu kopsavilkums
3.3.6 Izkraut koksnes produktus krautuvē.
3.4 Meža mašīnu tehniskās kārtības uzturēšana un vienkāršu remontu veikšana.
3.4.1 Aprīkot meža mašīnas ar atbalsta un pretslīdēšanas ķēdēm.
3.4.2 Veikt meža mašīnu ikdienas un periodiskās apkopes.
3.4.3 Noteikt meža mašīnu tehnisko mezglu bojājumus, veikt vienkāršus remontus.
3.4.4 Regulēt meža mašīnu tehniskos mezglus.
3.4.5 Lietot naftas produktus absorbējošos materiālus.
3.4.6 Ierīkot tehnisko šķidrumu, materiālu un atkritumu novietni.
3.5 Nokļūšana darbavietā mežā un/vai meža mašīnu apgāde.
3.5.1 Patstāvīgi nokļūt darbavietā.
3.5.2 Izvērtēt vieglā automobiļa tehnisko gatavību dalībai ceļu satiksmē.
3.5.3 Noteikt optimālāko maršrutu līdz darbavietai mežā.
3.5.4 Nogādāt kravu uz darbavietu mežā.
3.5.5 Sagatavot kravu pavaddokumentus.

4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā PROFESIONĀLĀ kompetence (profesionālo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)					
Nr.p.k.	**Uzdevumi**	**Prasmes**	**Profesionālās zināšanas**	**Kompetence (kvalifikācijas līmenis)**	
Mašinizētas cirsmas izstrādes darba plānošana.					
4.1.	Saglabāt cirsmu izstrādē dabas un sabiedrībai nozīmīgās vērtības.	Identificēt saglabājamās dabas vērtības.	Digitālo karšu lietošana. Dabas un sabiedrībai nozīmīgo objektu marķēšana cirsmā un digitālajos risinājumos. ***Izpratne:*** Bioloģiski nozīmīgie meža struktūras elementi. Saglabājamās kultūras un vēstures vērtības.	Spēja plānot cirsmas izstrādes darbus.	LKI 3. līmenis
		Atpazīt sabiedrībai nozīmīgas vērtības.			
4.2.	Sagatavot cirsmas izstrādes tehnoloģisko karti.	Uzzīmēt cirsmas izstrādes tehnoloģisko shēmu.	***Lietošana:*** Tehnoloģiskajā kartē lietojamie apzīmējumi un prasības tās sagatavošanai. Digitālo un drukāto karšu lietošana.	Spēja plānot cirsmas izstrādes darbus.	LKI 3. līmenis
		Noteikt cirsmas izstrādes sleju secību.			
		Norādīt ar cirsmas izstrādi saistītos ierobežojumus un riska faktorus.			

4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā PROFESIONĀLĀ kompetence (profesionālo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)					
Nr.p.k.	**Uzdevumi**	**Prasmes**	**Profesionālās zināšanas**	**Kompetence (kvalifikācijas līmenis)**	
4.3.	Noteikt koksnes produktu krautuvei piemērotāko vietu.	Aprēķināt krautuvei nepieciešamo platību. Izvērtēt krautuvei piebraucamos ceļus. Identificēt ierobežojošos faktorus krautuves ierīkošanai. Izvietot kolektīvos aizsardzības līdzekļus cirsmu izstrādes darbavietā. Lietot individuālos aizsardzības līdzekļus cirsmu izstrādes darbos.	***Izpratne:*** Koksnes produkti. Krautuves ierīkošanas ierobežojošie faktori. ***Lietošana:*** Krautuves platības aprēķini. Kolektīvo un individuālo aizsardzības līdzekļu lietošana. Digitālo karšu lietošana.	Spēja plānot cirsmas izstrādes darbus.	LKI 3. līmenis
4.4.	Izvērtēt meža mašīnu pārvietošanās iespējas dažādā apvidū.	Novērtēt cirsmu izstrādes darba apstākļus. Noteikt meža mašīnu piemērotību darbam konkrētā apvidū. Lietot digitālās un drukātās mežsaimniecības kartes.	***Izpratne:*** Meža augsnes, reljefs un īpašības. Meža mašīnu tipi. ***Lietošana:*** Pievešanas apstākļu klasifikācija. Digitālo un drukāto karšu lietošana.	Spēja plānot cirsmas izstrādes darbus.	LKI 3. līmenis

4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā PROFESIONĀLĀ kompetence (profesionālo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)					
Nr.p.k.	**Uzdevumi**	**Prasmes**	**Profesionālās zināšanas**	**Kompetence (kvalifikācijas līmenis)**	
4.5.	Plānot koksnes produktu pievešanas ceļu izvietojumu cirsmā.	Noteikt meža mašīnu papildu aprīkojuma nepieciešamību darbam konkrētā apvidū.	***Izpratne:*** Meža mašīnu aprīkojums. ***Lietošana:*** Mežizstrādes darbu plānošana. Digitālo un drukāto karšu lietošana. Noteikumu prasības par koku ciršanu mežā.	Spēja plānot cirsmas izstrādes darbus.	LKI 3. līmenis
		Novērtēt reljefa, infrastruktūras un saglabājamo objektu ietekmi uz pievešanas ceļu izvietojumu.			
		Noteikt optimālo pievešanas ceļu izvietojumu.			
4.6.	Sagatavot cirsmas izstrādes darbavietu atbilstoši darba drošības prasībām.	Identificēt riskus darbavietā.	***Lietošana:*** Darba aizsardzības prasības mežsaimniecībā.	Spēja plānot cirsmas izstrādes darbus.	LKI 3. līmenis
		Izvietot kolektīvos aizsardzības līdzekļus cirsmu izstrādes darbavietā.			
		Lietot individuālos aizsardzības līdzekļus cirsmu izstrādes darbos.			
Koksnes produktu ražošana ar harvesteru.					

4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā PROFESIONĀLĀ kompetence (profesionālo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)					
Nr.p.k.	**Uzdevumi**	**Prasmes**	**Profesionālās zināšanas**	**Kompetence (kvalifikācijas līmenis)**	
4.7.	Noregulēt harvestera manipulatoru atbilstoši operatora individuālajām prasmēm.	Novērtēt harvestera manipulatora kustību ātrumu un sabalansētību. Regulēt harvestera manipulatora kustību ātrumu.	***Lietošana:*** Manipulatora regulēšanas principi.	Spēja gāzt kokus un sagatavot koksnes produktus ar harvesteru.	LKI 4. līmenis
4.8.	Sagatavot koka stumbra sagarumošanas datni.	Atšķirt dažādus koksnes produktus un to vērtību. Izveidot koka stumbra sagarumošanas datni.	***Izpratne:*** Koka stumbra sagarumošanas optimizācijas principi. ***Lietošana:*** Koka stumbra sagarumošanas datnes sagatavošana un lietošana. Koku sugas. Koksnes produktu veidi. Koksnes produktu kvalitātes prasības.	Spēja gāzt kokus un sagatavot koksnes produktus ar harvesteru.	LKI 4. līmenis

4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā PROFESIONĀLĀ kompetence (profesionālo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)					
Nr.p.k.	**Uzdevumi**	**Prasmes**	**Profesionālās zināšanas**	**Kompetence (kvalifikācijas līmenis)**	
4.9.	Kalibrēt harvestera mērīšanas sistēmas precizitāti.	Izvēlēties atbilstošu koku kontrolmērījumiem. Ielādēt koku stumbru datus digitālajā dastmērā. Mērīt koku stumbrus ar digitālo dastmēru. Kalibrēt harvestera mērīšanas sistēmu.	***Lietošana:*** Harvestera mērījumu kalibrēšana. Digitālā dastmēra, mērlentes lietošana un pārbaude. Koku izvēles principi harvestera kontrolmērījumiem.	Spēja gāzt kokus un sagatavot koksnes produktus ar harvesteru.	LKI 4. līmenis
4.10.	Sagatavot koksnes produktus ar harvesteru visos ciršu veidos mežā.	Lietot koku gāšanas metodes ar harvesteru. Izvērtēt sagatavojamo koksnes produktu kvalitāti.	***Izpratne:*** Koksnes produktu kvalitātes standarti. ***Lietošana:*** Harvestera darba metodes. Koksnes produktu kvalitātes prasības. Risku izvērtēšana cirsmā. Cērtamo un atstājamo koku izvēle. Kokmateriālu pievešanas ietekmējošie faktori.	Spēja gāzt kokus un sagatavot koksnes produktus ar harvesteru.	LKI 4. līmenis

4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā PROFESIONĀLĀ kompetence (profesionālo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)					
Nr.p.k.	**Uzdevumi**	**Prasmes**	**Profesionālās zināšanas**	**Kompetence (kvalifikācijas līmenis)**	
4.11.	Nomērīt mežaudzes rādītājus cirsmas izstrādes procesā un pēc tā (meža mašīnu operators).	Noteikt mežaudzes augstumu, biezību un šķērslaukumu.	***Lietošana:*** Mežaudzes mērīšanas paņēmieni un instrumenti. Noteikumu prasības par koku ciršanu mežā.	Spēja gāzt kokus un sagatavot koksnes produktus ar harvesteru.	LKI 4. līmenis
		Nomērīt atvērumus mežaudzē.			
4.12.	Izvērtēt sava darba rādītājus prasmju pilnveidei.	Izmantot meža mašīnu darba laika un ražīguma uzskaites datus.	***Lietošana:*** Darba metodes mašinizētā mežistrādē. Mežizstrādes kvalitātes prasības.	Spēja izvērtēt mašinizēta darba rādītājus prasmju pilnveidei.	LKI 4. līmenis
		Izmantot racionālākos darba paņēmienus.			
		Novērtēt padarītā darba kvalitāti.			
Koksnes produktu pievešana ar forvarderu.					
4.13.	Noteikt koksnes produktu izvietojumu krautuvē.	Aprēķināt koksnes produktu novietošanai nepieciešamo platību krautuvē.	***Lietošana:*** Koksnes produkti. Kokmateriālu krautuvju plānošanas principi.	Spēja pievest krautuvē koksnes produktus ar forvarderu.	LKI 4. līmenis
		Noteikt koksnes produktu izvietojuma secību krautuvē.			

4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā PROFESIONĀLĀ kompetence (profesionālo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)					
Nr.p.k.	**Uzdevumi**	**Prasmes**	**Profesionālās zināšanas**	**Kompetence (kvalifikācijas līmenis)**	
4.14.	Noregulēt forvardera manipulatoru atbilstoši operatora individuālajām prasmēm.	Novērtēt forvardera manipulatora kustību ātrumu un sabalansētību. Regulēt forvardera manipulatora kustību ātrumu.	***Lietošana:*** Manipulatora regulēšanas principi.	Spēja pievest krautuvē koksnes produktus ar forvarderu.	LKI 4. līmenis
4.15.	Komplektēt forvardera kravas ar dažāda veida koksnes produktiem.	Novērtēt koksnes produktu pievešanas secību. Izvietot koksnes produktus kravas nodalījumā atbilstoši krautuves plānam.	***Lietošana:*** Forvardera kravu komplektēšana. Forvardera kravas iekraušanas metodes. Digitālo karšu izmantošana.	Spēja pievest krautuvē koksnes produktus ar forvarderu.	LKI 4. līmenis
4.16.	Vadīt forvarderu dažādā apvidū un pievešanas apstākļos.	Novērtēt pārvietošanās ierobežojumus. Izvērtēt atbalsta vai pretslīdešanas ķēžu lietošanas nepieciešamību.	***Lietošana:*** Forvardera vadīšana. Meža un tehniskā infrastruktūra. Ķēžu veidi un pielietošanas principi. Kokmateriālu pievešanu ietekmējošie faktori.	Spēja pievest krautuvē koksnes produktus ar forvarderu.	LKI 4. līmenis

4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā PROFESIONĀLĀ kompetence (profesionālo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)					
Nr.p.k.	**Uzdevumi**	**Prasmes**	**Profesionālās zināšanas**	**Kompetence (kvalifikācijas līmenis)**	
4.17.	Veikt pievešanas ceļu uzturēšanas pasākumus.	Novērtēt pievešanas ceļu nestspēju un nepieciešamo platumu.	***Lietošana:*** Pievešanas ceļu uzturēšanas pasākumi, materiāli un metodes. Infrastruktūras šķērsošana.	Spēja pievest krautuvē koksnes produktus ar forvarderu.	LKI 4. līmenis
		Pastiprināt pievešanas ceļus, uzlabojot meža mašīnu braukšanas apstākļus.			
		Veidot ūdensteču šķērsojumus.			
4.18.	Izkraut koksnes produktus krautuvē.	Novietot forvarderu pareizā izkraušanās pozīcijā.	***Lietošana:*** Koku sugas. Koksnes produktu veidi. Krautņu veidošanas darba drošības noteikumi. Kokmateriālu un enerģētiskās koksnes krautņu veidošanas principi. Koksnes produktu kvalitātes prasības.	Spēja pievest krautuvē koksnes produktus ar forvarderu.	LKI 4. līmenis
		Šķirot koksnes produktus atbilstoši sagatavotajam sortimentam.			
		Veidot koksnes produktu krautnes.			
Meža mašīnu tehniskās kārtības uzturēšana un vienkāršu remontu veikšana.					

4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā PROFESIONĀLĀ kompetence (profesionālo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)					
Nr.p.k.	**Uzdevumi**	**Prasmes**	**Profesionālās zināšanas**	**Kompetence (kvalifikācijas līmenis)**	
4.19.	Aprīkot meža mašīnas ar atbalsta un pretslīdēšanas ķēdēm.	Izvēlēties apvidus apstākļiem piemērotas pretslīdēšanas vai atbalsta ķēdes. Uzmontēt un nospriegot atbalsta un pretslīdēšanas ķēdes.	***Lietošana:*** Forvardera aprīkošana ar pretslīdēšanas un atbalsta ķēdēm. Ķēžu izvēle un aprīkošana atbilstoši augsnes apstākļiem, reljefam un laikapstākļiem.	Spēja uzturēt meža mašīnas tehniskā kārtībā un veikt vienkāršus remontus.	LKI 4. līmenis
4.20.	Veikt meža mašīnu ikdienas un periodiskās apkopes.	Izvēlēties meža mašīnu apkopei nepieciešamos materiālus. Nomainīt un papildināt tehniskos šķidrumus un nolietojušās daļas.	***Lietošana:*** Meža mašīnu apkopju veikšana. Tehniskās apkopes instrumenti, tehniskie šķidrumi un materiāli.	Spēja uzturēt meža mašīnas tehniskā kārtībā un veikt vienkāršus remontus.	LKI 4. līmenis
4.21.	Noteikt meža mašīnu tehnisko mezglu bojājumus, veikt vienkāršus remontus.	Novērtēt tehnisko mezglu nolietojumu un bojājumus. Remontēt tehniskos mezglus. Identificēt nepieciešamās rezerves daļas, izmantojot digitālos katalogus.	***Lietošana:*** Meža mašīnu uzbūve un remonts. Rezerves daļu digitālo katalogu izmantošana. Remonta aprīkojums un instrumenti.	Spēja uzturēt meža mašīnas tehniskā kārtībā un veikt vienkāršus remontus.	LKI 4. līmenis

4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā PROFESIONĀLĀ kompetence (profesionālo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)					
Nr.p.k.	**Uzdevumi**	**Prasmes**	**Profesionālās zināšanas**	**Kompetence (kvalifikācijas līmenis)**	
4.22.	Regulēt meža mašīnu tehniskos mezglus.	Novērtēt meža mašīnu mezglu darbību atbilstoši tehniskajām prasībām. Iestatīt tehniskos parametrus meža mašīnu datorprogrammās. Mehāniski regulēt tehniskos mezglus.	***Izpratne:*** Meža mašīnu tehnisko mezglu uzbūve. ***Lietošana:*** Meža mašīnu tehnisko mezglu regulēšana. Meža mašīnu datorprogrammas.	Spēja uzturēt meža mašīnas tehniskā kārtībā un veikt vienkāršus remontus.	LKI 4. līmenis
4.23.	Lietot naftas produktus absorbējošos materiālus.	Izvietot naftas absorbējošos materiālus ūdeņos. Novietot naftas absorbējošos paklājus augsnes aizsardzībai. Identificēt un sakopt piesārņojumu.	***Lietošana:*** Rīcība piesārņojuma gadījumā. Naftas produktu absorbentu lietošana un utilizācija.	Spēja uzturēt darba vietu mežā atbilstoši vides aizsardzības prasībām.	LKI 3. līmenis

4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā PROFESIONĀLĀ kompetence (profesionālo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)					
Nr.p.k.	**Uzdevumi**	**Prasmes**	**Profesionālās zināšanas**	**Kompetence (kvalifikācijas līmenis)**	
4.24.	Ierīkot tehnisko šķidrumu, materiālu un atkritumu novietni.	Izvēlēties piemērotāko vietu tehnisko šķidrumu, materiālu iepakojumu un atkritumu novietošanai.	***Lietošana:*** Tehnisko šķidrumu, materiālu veidi un iepakojumu marķējumi. Tehnisko šķidrumu, materiālu, atkritumu uzglabāšana mežā un utilizācija.	Spēja uzturēt darba vietu mežā atbilstoši vides aizsardzības prasībām.	LKI 3. līmenis
		Novērtēt tehnisko šķidrumu iepakojumu atbilstību noteikumiem.			
		Uzturēt kārtībā darba vietu mežā.			
Nokļūšana darbavietā mežā un/vai meža mašīnu apgāde.					
4.25.	Patstāvīgi nokļūt darbavietā.	Vadīt automobili.	***Lietošana:*** Ceļu satiksmes noteikumi. Maršruta lapu aizpildīšana.	Spēja vadīt automobili, lai nokļūtu darbavietā mežā.	LKI 3. līmenis
		Izvērtēt auto ceļu stāvokli un bīstamās situācijas uz ceļa.			
4.26.	Izvērtēt vieglā automobiļa tehnisko gatavību dalībai ceļu satiksmē.	Pārbaudīt tehnisko šķidrumu pietiekamību automobilī.	***Lietošana:*** Vieglo automobiļu apkope.	Spēja vadīt automobili, lai nokļūtu darbavietā mežā.	LKI 3. līmenis
		Novērtēt automobiļa tehniskā stāvokļa atbilstību drošai dalībai satiksmē.			

4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā PROFESIONĀLĀ kompetence (profesionālo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)					
Nr.p.k.	**Uzdevumi**	**Prasmes**	**Profesionālās zināšanas**	**Kompetence (kvalifikācijas līmenis)**	
4.27.	Noteikt optimālāko maršrutu līdz darbavietai mežā.	Lietot digitālās ceļu kartes. Izvēlēties izdevīgāko maršrutu.	***Lietošana:*** Digitālo karšu lietošana.	Spēja vadīt automobili, lai nokļūtu darbavietā mežā.	LKI 3. līmenis
4.28.	Nogādāt kravu uz darbavietu mežā.	Izvēlēties piemērotākos kravas nostiprināšanas līdzekļus. Nostiprināt pārvadājamo kravu.	***Izpratne:*** Kravu pārvadāšanas normatīvi. ***Lietošana:*** Kravu stiprināšanas veidi. Kravu stiprināšanas līdzekļi.	Spēja sagatavot kravas pavaddokumentus un nogādāt kravu.	LKI 3. līmenis
4.29.	Sagatavot kravu pavaddokumentus.	Izvēlēties kravai nepieciešamo pavaddokumentu veidus. Aizpildīt kravas pavaddokumentus.	***Lietošana:*** Pavaddokumentu aizpildīšanas noteikumi.	Spēja sagatavot kravas pavaddokumentus un nogādāt kravu.	LKI 3. līmenis

5. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā VISPĀRĒJĀ kompetence (vispārējo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)					
Nr.p.k.	**Kompetenču joma**	**Prasmes**	**Vispārējās zināšanas**	**Kompetence (kvalifikācijas līmenis)**	
5.1.	Valsts valoda.	Sazināties mutvārdos un rakstveidā dažādās profesionālās situācijās valsts valodā. Ievērot latviešu literārās valodas normas lietišķajā saziņā. Lietot valsts valodā profesionālo terminoloģiju.	***Izpratne:*** Vārdu krājums. Gramatika un valodas funkcija. Valodas kultūra. Valodas stili un intonācija Verbālās un neverbālās mijiedarbības veidi. ***Lietošana:*** Valsts valoda. Nozares terminoloģija.	Spēja izteikt un interpretēt jēdzienus, domas, faktus un viedokli gan mutiski, gan rakstiski valsts valodā.	LKI 4. līmenis
5.2.	Daudzvalodu kompetence (t.sk. kultūras izpratnes un izpausmes kompetence).	Sazināties ar dažādām sociālām grupām multikulturālā vidē. Sazināties mutvārdu un rakstveida komunikācijā svešvalodā. Lietot profesionālo terminoloģiju svešvalodā.	***Izpratne:*** Vārdu krājums. Gramatika un valodas funkcija. Verbālās un neverbālās mijiedarbības veidi. Valodas komunikācijas konteksts. ***Lietošana:*** Svešvalodas lietošana. Starpkultūru mijiedarbība. Nozares terminoloģija.	Spēja toleranti komunicēt multikulturālā vidē, ievērojot starpkultūru komunikācijas principus.	LKI 4. līmenis
				Spēja izteikt viedokli gan mutiski, gan rakstiski svešvalodā, lietojot profesionālo terminoloģiju.	LKI 4. līmenis

5. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā VISPĀRĒJĀ kompetence (vispārējo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)					
Nr.p.k.	**Kompetenču joma**	**Prasmes**	**Vispārējās zināšanas**	**Kompetence (kvalifikācijas līmenis)**	
5.3.	Matemātiskā kompetence un kompetence dabaszinātnēs, tehnoloģijās un inženierzinātnēs.	Modelēt plānotā uzdevuma risinājuma gaitu.	***Izpratne:*** Dabaszinātņu, tehnoloģiju un inženierzinātņu jēdzieni un teorijas. Nozares tehnoloģiju attīstības virzieni. ***Lietošana:*** Nozares tehnoloģiju attīstības virzieni. Mērvienības un formas. Matemātikas instrumenti un metodes. Matemātikas terminoloģija. Statistikas elementi. Algebriskās izteiksmes. Analītiskā ģeometrija. Telpiski ķermeņi.	Spēja izmantot matemātisko domāšanu, metodes, izteiksmes un sakarības modelējot darba situācijas un uzdevumu izpildi.	LKI 4. līmenis
		Lietot matemātiskas metodes, izteiksmes un sakarības darba uzdevumu veikšanā.			
		Identificēt zinātniski tehnoloģiskos pētījumus nozarē.		Spēja izmantot zinātnisko pētījumu rezultātus, likumsakarības un tehnoloģiskās attīstības sasniegumus savā profesionālajā darbībā.	LKI 4. līmenis
		Novērtēt nozares tehnoloģiskās attīstības virzienus, sasaistot to ar savu profesionālo darbību.			

5. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā VISPĀRĒJĀ kompetence (vispārējo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)					
Nr.p.k.	**Kompetenču joma**	**Prasmes**	**Vispārējās zināšanas**	**Kompetence (kvalifikācijas līmenis)**	
5.4.	Digitālā kompetence.	Strādāt ar digitālām un analogām sistēmām.	***Izpratne:*** Datora un biroja tehnikas darbības principi. ***Lietošana:*** Īpašuma tiesību un personas datu aizsardzības pamatprincipi. Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju lietošana. Informācijas un komunikācijas sistēmu drošība. Datu apstrāde un drošība. Mākslīgā intelekta rīki.	Spēja droši lietot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas profesionālajā darbā, ievērojot programmatūras licences nosacījumus, intelektuālā īpašuma un personas datu aizsardzību.	LKI 4. līmenis
		Sagatavot profesionālā darba saturu, izmantojot lietojumprogrammas.			
		Lietot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas profesionālajā darbībā.		Spēja veidot digitālo saturu atbilstoši profesionālās darbības specifikai, ievērojot iespējamos drošības riskus.	LKI 4. līmenis
		Ievērot informācijas tehnoloģiju drošības un personas datu aizsardzības prasības.			

5. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā VISPĀRĒJĀ kompetence (vispārējo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)					
Nr.p.k.	**Kompetenču joma**	**Prasmes**	**Vispārējās zināšanas**	**Kompetence (kvalifikācijas līmenis)**	
5.5.	Uzņēmējdarbības kompetence.	Plānot darba apjomu, laiku un racionālu resursu izmantošanu.	Darba vides organizācijas process. Pašorganizēts darba process. Komandas darba organizēšana. Lēmumu pieņemšanas metodes. Plānošana metodes. Pašnovērtējuma mehānismi. Dokumentu noformēšanas prasības. Sadarbības principi. ***Priekšstats:*** Uzņēmējdarbības pamati. Normatīvie akti darbības jomā. ***Izpratne:*** Komercdarbības veidi. Tirgzinības pamati. Ekonomiskie resursi. Ekonomisko risku novērtēšana. Ilgtspējīgas ekonomikas pamatprincipi.	Spēja plānot un sekot līdzi darba izpildes termiņiem un kvalitātei, sabalansējot darba apjomu, laiku un racionālu resursu izmantošanu.	LKI 4. līmenis
		Organizēt savu un komandas darbu kvalitatīvai uzdevumu izpildei.		Spēja organizēt komandas darbu, izvērtējot ekonomiskos riskus un pieņemot pamatotus lēmumus atbilstoši savai kompetencei.	LKI 4. līmenis
		Pieņemt lēmumu par problēmu risinājumu savas kompetences ietvaros konkrētā situācijā.			
		Izvērtēt ekonomiskos riskus un darba prioritātes.			

5. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā VISPĀRĒJĀ kompetence (vispārējo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)					
Nr.p.k.	**Kompetenču joma**	**Prasmes**	**Vispārējās zināšanas**	**Kompetence (kvalifikācijas līmenis)**	
		Iesaistīties jaunu ideju radīšanā, izrādot iniciatīvu.		Spēja aktīvi iesaistīties uzņēmuma darbības attīstībā, piedāvājot jaunas, racionālas idejas uzņēmuma efektivitātes paaugstināšanai.	LKI 4. līmenis
5.6.	Pilsoniskuma kompetence (t.sk. sociālā kompetence).	Pildīt pilsoniskos pienākumus.	***Priekšstats:*** Starptautiskie cilvēktiesību dokumenti. ***Izpratne:*** Latvijas Republikas valstiskums un tā juridiskais ietvars. Sabiedrība un tās attīstības virzieni. Tiesiskās attiecības. Sociālā dialoga būtība un sadarbības mehānismi. Efektīvas komunikācijas priekšnoteikumi. Sabiedrības ilgtspējas koncepcija. ***Lietošana:*** Indivīda tiesības, pienākumi un atbildība. Vispārējās un profesionālās ētikas pamatprincipi. Sabiedrības sociālā un politiskā	Spēja pildīt pilsoniskos pienākumus, nodrošinot sabiedrības tiesību ievērošanu.	LKI 4. līmenis
		Apzināties pilsoniskas sabiedrības lomu un savu iesaisti demokrātijas attīstībā.		Spēja apzināti piedalīties pilsoniskajā un sabiedriskajā dzīvē, balstoties uz izpratni par sociālajiem un politiskajiem konceptiem.	LKI 4. līmenis
		Veidot mijiedarbību ar citiem cilvēkiem, respektējot sabiedrības daudzveidību un vienlīdzību.			

5. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā VISPĀRĒJĀ kompetence (vispārējo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)					
Nr.p.k.	**Kompetenču joma**	**Prasmes**	**Vispārējās zināšanas**	**Kompetence (kvalifikācijas līmenis)**	
		Saskatīt dažādu sabiedrības jomu un parādību saistību ar morāli un tikumību.	struktūra. Sabiedrības labklājības izpausmes/rādītāji/ kritēriji. Pozitīvas saskarsmes paņēmieni.	Spēj iesaistīties demokrātiskā lēmumu pieņemšanā un pilsoniskās aktivitātēs ilgtspējīgai attīstībai.	LKI 4. līmenis
		Ievērot vispārējās un profesionālās ētikas normas.			
		Uzņemties atbildību par sava dzīvesveida kvalitāti.		Spēja efektīvi sadarboties, ievērojot ētikas normas un konstruktīvas komunikācijas principus.	LKI 4. līmenis
5.7.	Personīgā un mācīšanās mācīties kompetence.	Novērtēt savas personīgās un sociālās attīstības iespējas.	***Izpratne:*** Faktu, teoriju un profesionālās darbības procesu likumsakarības. Profesionālās karjeras izaugsme. ***Lietošana:*** Pašnovērtējuma mehānismi. Mācīšanās stratēģijas. Mācību un karjeras plānošana. Laika pārvaldības pamatprincipi. Karjeras attīstības novērtēšanas principi.	Spēja novērtēt savu profesionālo pieredzi un mērķtiecīgi plānot profesionālo kompetenču pilnveidi.	LKI 4. līmenis
		Novērtēt savu profesionālo pieredzi un profesionālās kompetences izaugsmes iespējas.			
		Mērķtiecīgi plānot profesionālo kompetenču pilnveidi.		Spēja apzināti mācīties tālāk, pilnveidojot savas profesionālās kompetences.	LKI 4. līmenis
		Apgūt jaunas prasmes karjeras izaugsmei.			

5. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā VISPĀRĒJĀ kompetence (vispārējo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)					
Nr.p.k.	**Kompetenču joma**	**Prasmes**	**Vispārējās zināšanas**	**Kompetence (kvalifikācijas līmenis)**	
5.8.	Darba tiesības un darba aizsardzība (t.sk. ugunsdrošība, elektrodrošība), vides aizsardzība (t.sk. zaļās prasmes) un civilā aizsardzība.	Ievērot darba tiesiskās attiecības.	***Priekšstats:*** Darba aizsardzības sistēma. Vides aizsardzības sistēma. Civilās aizsardzības sistēma. ***Izpratne:*** Darba tiesiskās attiecības. Darba vides riska faktori to novērtēšanas metodes. Aizsardzības pasākumi darba vides faktoru ietekmes uz veselību mazināšanā. ***Lietošana:*** Darba tiesību normatīvie akti. Darba koplīgums. Darba līgums. Darba aizsardzības noteikumi. Darba vides riska faktoru novēršanas preventīvie pasākumi. Drošības signāli un zīmes. Darba aizsardzības līdzekļi un to lietošana. Rīcība darba vides risku iestāšanās gadījumā. Ergonomikas prasības. Ugunsdrošības noteikumi. Rīcība ugunsgrēka gadījumā. Elektrodrošības noteikumi. Vides aizsardzības noteikumi. Civilās aizsardzības noteikumi. Rīcība ārkārtas gadījumos. Pirmās palīdzības sniegšana. "Zaļās domāšanas" principi.	Spēja nodibināt darba tiesiskās attiecības un ievērot ārējo un organizācijas iekšējo normatīvo aktu prasības.	LKI 4. līmenis
		Ievērot nozares saistošo normatīvo aktu prasības un organizācijas iekšējās kārtības noteikumus.			
		Organizēt darbu atbilstoši darba aizsardzības, ugunsdrošības, elektrodrošības un vides aizsardzības prasībām.		Spēja ievērot darba un vides aizsardzības, elektrodrošības, ugunsdrošības un civilās aizsardzības prasības, atbildīgi veicot profesionālos darba uzdevumus individuāli un komandā.	LKI 4. līmenis
		Piemērot ergonomikas prasības darba vides iekārtošanai droša darba veikšanai.			
		Novērtēt darba vides riska faktorus un to ietekmi uz veselību savas kompetences ietvaros.		Spēja kritiski novērtēt darba vides riska faktorus un novērst tos savas kompetences ietvaros.	LKI 4. līmenis

5. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā VISPĀRĒJĀ kompetence (vispārējo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)					
Nr.p.k.	**Kompetenču joma**	**Prasmes**	**Vispārējās zināšanas**	**Kompetence (kvalifikācijas līmenis)**	
		Lietot ABC shēmu kritisku veselības stāvokļu novēršanai, dzīvības saglabāšanai un uzturēšanai.	Ilgtspējīgas attīstības principi. Veselīga prāta, ķermeņa un dzīvesveida komponentes.	Spēja atbildīgi rīkoties ārkārtas gadījumā un sniegt pirmo palīdzību.	LKI 4. līmenis
		Atbildīgi rīkoties ārkārtas gadījumā.		Spēja izvērtēt problēmas un rīcību, balstoties uz ilgtspējas vērtībām un principiem.	LKI 4. līmenis
		Raksturot ilgtspēju kā jēdzienu, kas ietver vides, ekonomikas, sociālos un kultūras aspektus.		Spēja apzināti īstenot videi draudzīgu dzīvesveidu atbilstoši "zaļās domāšanas" principiem, nodrošinot sabiedrības ilgtspēju.	LKI 4. līmenis
		Rīkoties atbilstoši ilgtspējīgas attīstības principiem.			
		Īstenot videi draudzīgu dzīvesveidu atbilstoši "zaļās domāšanas" principiem.			

6. Vispārīga informācija	
Iesniedzējs	Moderators
Iesniegums	Nav
Nozares ekspertu padomes, nozares ministrijas vai tās deleģētas institūcijas vai piesaistīto nozares ekspertu atzinums	Nav
Saskaņojums PINTSA	20.01.2026
Iepriekš saskaņotā redakcija	Nav